

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 147/2012-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 3. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. Z. L., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jej práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 79/2010, postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 283/2005, uznesením Krajského súdu v Bratislave č. k. 2 Co 348/2011-59 z 2. novembra 2011, upovedomeniami Krajskej prokuratúry v Bratislave č. k. 1 Kn 214/10-6 zo 14. mája 2010 a č. k. 1 Kn 758/11-8 z 19. januára 2012, upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Gn 820/11-9 zo 17. októbra 2011, oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Gn 1213/11-8 zo 17. októbra 2011 a uznesením Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava sp. zn. OPn 648/11 zo 14. októbra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. Z. L. o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 6. februára 2012 doručená sťažnosť JUDr. Z. L., B. (ďalej len „sťažovateľka“), pre namietané porušenie jej základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a jej práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 79/2010 a Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 283/2005, uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 2 Co 348/2011-59 z 2. novembra 2011, upovedomením Krajskej prokuratúry v Bratislave (ďalej len „krajská prokuratúra“) č. k. 1 Kn 214/10-6 zo 14. mája 2010 a č. k. 1 Kn 758/11-8 z 19. januára 2012, upovedomením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1 Gn 820/11-9 zo 17. októbra 2011 a jej oznámením č. k. IV/1 Gn 1213/11-8 zo 17. októbra 2011, ako aj uznesením Vojenskej obvodnej prokuratúry Bratislava (ďalej len „vojenská obvodná prokuratúra“) sp. zn. OPn 648/11 zo 14. októbra 2011.

Svoje podanie sťažovateľka označila ako „*Nesúhlas s odložením podania Ústavným súdom SR pod č. k. Rvp 4176/2011-3, sťažnosť, Žiadosť o spojenie a spoločné posúdenie vecí týkajúcich sa domáceho násillia, ktoré sú predmetom konania pred US SR, pripojenie písomne podaného podnetu zo dňa 15.12.2011, Žiadosť o posúdenie podaného podnetu zo dňa 15.12.2011 senátom Ústavného súdu SR, Ústavná sťažnosť – dôvody hodné osobitného zreteľa.*“.

V úvode podania sťažovateľka nesúhlasí so spôsobom vybavenia jej podania doručeného ústavnému súdu 15. decembra 2011, ktoré bolo sudcom spravodajcom 13. januára 2012 pod č. k. Rvp 4176/2011-3 odložené. Nesúhlas vyjadruje na pozadí tvrdeného domáceho násillia („*4 roky trvajúce fyzické útoky, psychické týranie, ekonomické a sociálne násillie zo strany manžela, ktorými 4 roky bráni v prístupe k majetku, ktorý mám*

právo užívať z titulu BSM, nemám prístup k našim financiám, preto ide nesporne o týranie v zmysle §-u 208 ods. 1, 2 Tr. Zák., keďže mi odcudzil všetok spoločne nadobudnutý majetok a neodôvodnene i bráni v prístupe k tomuto majetku, pritom prostriedky patria do BSM,...“), ktorého sa na nej má dopúšťať jej manžel. Zdôrazňuje závažnosť dopadu páchaného násilia, ktoré jej napriek jej právnickému vzdelaniu bráni v realizácii kvalifikovaných podaní príslušným orgánom ochrany práva, a poukazuje aj na množstvo konaní, ktoré v tejto súvislosti iniciovala.

Sťažovateľka si uvedomuje nedostatky podania doručeného ústavnému súdu 15. decembra 2011, ktoré viedli k jeho odloženiu, avšak na tomto svojom podaní trvá v celom rozsahu.

Za porušovateľov jej práv označuje:

- Okresný súd Bratislava I, ktorého sudca v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 79/2010 odmietol udeliť sťažovateľke súhlas na nahliadnutie do súdneho spisu, o čom bola informovaná 9. decembra 2011. Podľa sťažovateľky takýmto postupom „*boli porušené moje práva dané ust. §-u 44 OSP, bola zmarená moja príprava dôkazov a doplnenie dokazovania v prebiehajúcom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod č. k. 1 Ps 16/2010, bol sťažený môj postup v tomto konaní*“,

- Okresný súd Bratislava II, ktorého sudkyňa v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 283/2005 odmietla udeliť sťažovateľke súhlas na nahliadnutie do súdneho spisu, o čom bola sťažovateľka informovaná 17. decembra 2011. Tento postup mal mať za následok „*zmarenie mojej prípravy dôkazov a dokazovania do prebiehajúceho a súvisiaceho súdneho konania OS Ba I pod č. k. 1 Ps 16/2010...*“,

- vojenskú obvodnú prokuratúru, ktorá uznesením sp. zn. OPn 648/11 zo 14. októbra 2011 (doručeným sťažovateľke 12. novembra 2011) zamietla ako oneskorenú sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, sekcie kontroly a inšpekčnej služby, odboru inšpekčnej služby, 1. inšpekčného oddelenia sp. zn. ČVS: SKIS-277/IS-1-V-2011 zo 16. augusta 2011, ktorým bolo odmietnuté trestné oznámenie sťažovateľky týkajúce sa podozrenia zo spáchania trestného činu zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“); podľa sťažovateľky týmto

rozhodnutím došlo k porušeniu zákona, ktoré spočíva „v nesprávnom dôvodení touto prokuratúrou jednak pri doručovaní a uvádzaní dátumu doručenia uznesenia vyšetrovateľa..., následne domotaním plynúcich procesných lehôt a údajne mnou oneskorenej podanej sťažnosti, čo považujem za právny nezmysel“,

- krajskú prokuratúru, ktorá upovedomením č. k. 1 Kn 758/11-8 z 19. januára 2012 odložila podnet sťažovateľky proti uzneseniu vojenskej obvodnej prokuratúry sp. zn. OPn 648/11 zo 14. októbra 2011, pričom „opätovne nesprávne argumentovala doručovaním uznesenia a plynutia procesných lehôt, rovnako tvrdením o oneskorenej podanej sťažnosti, popletením procesných lehôt“,

- krajský súd, ktorý uznesením č. k. 2 Co 348/2011-59 z 2. novembra 2011 (doručeným sťažovateľke 9. decembra 2011) zmenil uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 8 C 278/2009-24 zo 6. júna 2011 tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietá; v tomto uznesení podľa sťažovateľky „je neobjektívne a právne nesprávne posúdené domáce násilie a z neho plynúce následky, je nesprávne posúdené reálne bezprostredne hroziaca ujma – ujma na mojom majetku patriacom do BSM, v užívaní ktorého mi je už 4 roky bránené, pričom výlučne násilník využíva naše spoločne nadobudnuté auto, ktoré devastuje, ničí, má najazdený vysoký počet km, čím sa sústavne a rapídne znižuje hodnota tohto môjho majetku, pritom ho ja nesmie užívať pre násilné bránenie manželom. ... Mám zato, že ani v prípade Krajského súdu v Bratislave nejde o spravodlivý súdny proces, a jeho nesprávnym názorom sú moje užívacie práva naďalej poškodzované...“,

- generálnu prokuratúru, ktorá upovedomením č. k. IV/1 Gn 820/11-9 zo 17. októbra 2011 doručeným sťažovateľke 9. decembra 2011 odložila bez prijatia akýchkoľvek opatrení opakovaný podnet sťažovateľky, čo táto považuje za nespravodlivé, právne nesprávne a neobjektívne, a to pre „odmietanie použitia platnej právnej judikatúry a svojvoľné hodnotenie trestného činu ohovárania, neakceptovanie prísl. ust. Tr. zák. a jeho vysvetliviek o prečine ohovárania, ani výkladu k uvedenému skutku, účelové prehliadanie súvisiacej judikatúry i toho, že ide o jednu z foriem psychického násillia vedeného manželom, pokračovanie v týraní blízkych osôb...“,

- generálnu prokuratúru, ktorá oznámením č. k. IV/1 Gn 1213/11-8 zo 17. októbra 2011 doručeným sťažovateľke 9. decembra 2011 ju upovedomila o postúpení jej podaní

z 19. septembra 2011 a 27. septembra 2011 krajskej prokuratúry podľa § 196 ods. 2 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“), čo podľa sťažovateľky dokazuje, že *„snahou tohto orgánu je rovnako rozkúskovať skutky na samostatné konania, o ktorých tvrdím od začiatku, že sú v súhrne naplnením pokračujúceho zločinu týrania blízkych osôb, a následne tieto potom sa javia byť problematickým pri posudzovaní týrania blízkych osôb aj pred Ústavným súdom SR...“*,

- krajskú prokuratúru, ktorá upovedomením č. k. 1 Kn 214/10-6 zo 14. mája 2010 odložila podnet sťažovateľky proti rozhodnutiu Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 1 Pn 9315/09-17 z 19. marca 2010 o zamietnutí sťažnosti podanej proti odmietnutiu sťažovateľkinho trestného oznámenia vo veci zneužívania osobných údajov, ku ktorému malo dôjsť falšovaním podpisu sťažovateľkinej dcéry na poistnej zmluve; podľa sťažovateľky *„celé vyšetrowanie či už pred políciou alebo prokuratúrou bolo účelovo vedené pre podozrenie z poškodzovania cudzích práv, čo je od začiatku právnym bludom a nezmyslom, keďže ide o dcéru, ale pre úspešné vyvinenie domáceho násilníka tieto orgány viedli vyšetrowanie takéhoto nimi vymysleného prečinu. Upozornila som na samostatný trestný čin zneužitia osobných údajov, rovnako pokračovanie týrania mojej dcéry blízkym príbuzným – otcom takýmito násilnosťami, ale ani polícia ani prokuratúra toto neakceptovala.“*.

Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd po prijatí jej podania na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné práva /slobody/ JUDr. Z. L. na súdnu ochranu podľa článku 46 ods. 1 v spojení s jej právami na spravodlivé súdne a iné konanie podľa článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd vyššie citovanými postupmi a uzneseniami: Okresného súdu Bratislava 1, Okresného súdu Bratislava 2, Krajského súdu Bratislava, Generálnej prokuratúry SR, predtým Vojenskej obvodnej prokuratúry, Krajskej prokuratúry v Bratislave porušené boli.

Všetky vyššie citované a Ústavným súdom SR zistené porušenia: postupy, uznesenia vyššie citovaných porušovateľov sa zrušujú a vec sa vracajú späť na ďalšie konania, pričom sa zakazuje zisteným porušovateľom pokračovať v porušovaní základných práv /slobody/.

Priznanie finančného zadošťačenia ponechávam na úvahu Ústavného súdu.

V prípade právneho zastúpenia sú porušovatelia povinní zaplatiť sťažovateľke náhradu trov konania.“

II.

1. Vzhľadom na to, že sťažovateľka svoje podanie označila ako „*Nesúhlas s odložením podania Ústavným súdom SR pod č. k. Rvp 4176/2011-3, sťažnosť, Žiadosť o spojenie a spoločné posúdenie vecí týkajúcich sa domáceho násillia, ktoré sú predmetom konania pred US SR, pripojenie písomne podaného podnetu zo dňa 15.12.2011, Žiadosť o posúdenie podaného podnetu zo dňa 15.12.2011 senátom Ústavného súdu SR, Ústavná sťažnosť – dôvody hodné osobitného zreteľa*“, musel sa ústavný súd v prvom rade vysporiadať s povahou jej podania z hľadiska jeho následnej kvalifikácie ako návrhu na začatie niektorého z konaní spadajúcich do právomoci ústavného súdu podľa druhej hlavy tretej časti zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Podľa § 31a zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku alebo Trestného poriadku.

Podľa § 41 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“) každý úkon posudzuje súd podľa jeho obsahu, aj keď je úkon nesprávne označený.

Aj keď formálne označenie posudzovaného podania je veľmi rozmanité, ústavný súd ustálil, že ide o sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože podanie okrem všeobecných náležitostí (§ 20 zákona o ústavnom súde) obsahuje aj náležitosti typické pre návrh na začatie konania o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb upravené v § 49 a § 50 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde. I skutkové okolnosti popísané v podaní sťažovateľky spolu s charakterom jej námietok umožňujú posúdiť jej podanie ako sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

Okrem toho, skutočnosť odloženia podania sťažovateľky vedeného pod sp. zn. Rvp 4176/2011 (toto podanie bolo, čo sa týka predmetu konania, čiastočne identické s tu predbežne prerokúvanou sťažnosťou) nie je procesnou prekážkou veci rozhodnutej, pretože odloženie veci prichádza podľa § 23a zákona o ústavnom súde do úvahy iba v prípade, ak podanie nemožno považovať za návrh na začatie konania. Z procesného hľadiska to znamená, že podanie, ktoré bolo zaregistrované pod sp. zn. Rvp 4176/2011 a 15. decembra 2011 odložené, nemalo za následok začatie konania pred ústavným súdom, keďže nebolo kvalifikované ako návrh na začatie takého konania (§ 18 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Odložením podania tak nevznikla ani prekážka rei iudicatae.

2. Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa ustanovenia § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v ustanovení § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd považoval za efektívne, predovšetkým z hľadiska zrozumiteľnosti jeho odôvodnenia, venovať sa osobitne každému z namietaných zásahov do sťažovateľkou označených práv.

2.1 Pokiaľ ide o namietaný postup Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 79/2010 a Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 283/2005 spočívajúci v odopretí možnosti sťažovateľky nahliadnuť do súdnych spisov v uvedených veciach, ústavný súd poukazuje na § 44 ods. 2 OSP, podľa ktorého niekomu inému než účastníkovi môže predseda senátu alebo samosudca povoliť nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté.

Podľa názoru ústavného súdu formulácia citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nepriznáva fyzickej osobe alebo právnickej osobe právny nárok na nahliadnutie do spisu vo veci, v ktorej táto fyzická osoba alebo právnická osoba nie je účastníkom.

Fyzickým osobám a právnickým osobám Občiansky súdny poriadok v niektorých prípadoch (aj keď výnimočne) priznáva práva, ktoré nie sú nárokovateľné. Ústavný súd v tejto súvislosti frekventovane poukazuje napríklad na absenciu právneho nároku na podanie mimoriadneho dovolania generálneho prokurátora podľa štvrtej hlavy štvrtej časti Občianskeho súdneho poriadku. Z toho potom rezultuje, že takému právu nie je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (napr. I. ÚS 19/01, II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 43/07).

Ani právo osoby odlišnej od účastníka konania nahliadať do súdneho spisu nie je spojené s právnym nárokom na jeho priznanie, a to dokonca ani vtedy, ak sú pre to vážne dôvody a oprávnené záujmy účastníkov tým nemôžu byť dotknuté. V citovanom § 44 ods. 2 OSP totiž jednoznačne ustanovuje, že aj za splnenia uvedených podmienok predseda senátu alebo samosudca nie je povinný, ale môže povoliť nazerat' do spisu a robiť si z neho výpisy a odpisy. Záleží teda na úvahe predsedu senátu alebo samosudcu, či nahliadnutie povolí.

Nenárokovateľnosť nahliadnutia do spisu v týchto prípadoch logicky vyplýva z faktu, že v občianskom súdnom konaní sa rozhoduje o právach a povinnostiach osôb, ktoré Občiansky súdny poriadok označuje ako účastníkov konania. Ich právne pomery totiž právne významný výsledok konania (rozhodnutie) ovplyvní, a preto v záujme účinnej

obranu svojich práv a právom chránených záujmov musia mať okrem iného možnosť sledovať priebeh konania nahliadaním do spisu. Popísaná podstata účasti však nie je naplnená u osôb, ktoré nemajú postavenie účastníka konania, lebo o ich právach a povinnostiach sa v konkrétnom občianskom súdnom konaní nerozhoduje. Preto tieto osoby ani nemajú právny nárok nahliadnuť do spisu. Ak by predsa súdny spis obsahoval písomnosti, ktoré by boli v inom konaní (už sa dotýkajúcom takýchto subjektov) použiteľné ako dôkazy, potom nič nebráni orgánu vykonávajúcemu toto iné konanie vyžiadať si od súdu potrebný súdny spis.

Možno teda konštatovať, že právo osoby odlišnej od účastníka konania na nahliadnutie do súdneho spisu nepožíva ústavnoprávnu ochranu, hoci osoba, ktorej sa nahliadnutie do spisu odoprie, má, prirodzene, právo poznať dôvody odopretia. Z príloh predloženej sťažnosti však vyplýva, že v sťažovateľkinom prípade tak Okresný súd Bratislava I oznámením z 24. novembra 2011, ako aj Okresný súd Bratislava II oznámením z 25. novembra 2011 sťažovateľke v primeranom rozsahu a primeraným spôsobom objasnili dôvody nevyhovenia požiadavke na nahliadnutie do spisu.

Nemožno v tejto súvislosti opomenúť, že z oznámenia Okresného súdu Bratislava I z 24. novembra 2011 vyplýva, že v čase, keď sťažovateľka žiadala o nahliadnutie do spisov, už konanie Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 1 Ps 16/2010, kvôli ktorému sa nahliadnutia domáhala, bolo právoplatne skončené.

V tejto časti je tak sťažnosť zjavne neopodstatnená, pretože absentuje priama súvislosť medzi postupom oboch všeobecných súdov a základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu a jej právom na spravodlivé súdne konanie.

2.2 K časti sťažnosti namietajúcej uznesenie vojenskej obvodnej prokuratúry sp. zn. OPn 648/11 zo 14. októbra 2011 ústavný súd uvádza, že podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť podľa čl. 127 ústavy možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia. Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 24/05).

Sťažovateľka v sťažnosti uviedla, že napadnuté uznesenie vojenskej obvodnej prokuratúry jej bolo doručené 12. novembra 2011. Sťažnosť doručila ústavnému súdu osobne 6. februára 2012, teda po uplynutí kogentne ustanovenej dvojmesačnej lehoty.

Na oneskorenosti sťažnosti v tejto časti nič nemení ani skutočnosť, že odložené podanie sťažovateľky (Rvp 4176/2011), ktorým namietala aj predmetné uznesenie vojenskej obvodnej prokuratúry, bolo ústavnému súdu doručené 15. decembra 2011. Za perfektnosť svojho podania nesie zodpovednosť podávateľ. Ak teda podá tak nekvalitné podanie, ktoré nemožno ani považovať za návrh na začatie konania pred ústavným súdom, sám sa vystavuje riziku oneskorenosti pri opätovnom (už kvalifikovanom) podaní.

Navyše, k problému vybavovania trestných oznámení orgánmi činnými v trestnom konaní ústavný súd stabilne judikuje, že z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Aj keď podľa § 2 ods. 5 Trestného poriadku je prokurátor zastupujúci v trestnom konaní štát povinný stíhať všetky trestné činy, o ktorých sa dozvedel, posúdenie otázky, či sú splnené zákonné podmienky na začatie trestného stíhania v konkrétnej veci (na základe skutočností uvedených v trestnom oznámení alebo skutočností zistených preverení trestného oznámenia), je plne v právomoci orgánov činných v trestnom konaní (policajných orgánov, vyšetrovateľov, prokurátorov). Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03). Rovnako súčasťou týchto základných práv nie je ani povinnosť orgánu štátu kvalifikovať konanie, v ktorom sťažovateľ vidí porušenie svojich práv, ako trestný čin. Sťažovateľka ako oznamovateľ trestného činu mal len zákonné právo domáhať sa toho, aby sa jej sťažnosťou kompetentný orgán zaoberal, čo sa v tomto prípade aj stalo. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania kompetentného štátneho orgánu zodpovedal jeho predstave (II. ÚS 88/99).

Aj v prípade včasnosti podania sťažnosti v tejto časti by tak sťažnosť musela byť odmietnutá.

2.3 Pokiaľ ide o sťažnosť v časti namietajúcej porušenie označených práv upovedomením krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 758/11-8 z 19. januára 2012, z príloh sťažnosti vyplýva, že išlo o upovedomenie o spôsobe vybavenia podnetu sťažovateľky podaného práve proti uzneseniu vojenskej obvodnej prokuratúry sp. zn. OPn 648/11 zo 14. októbra 2011. Krajská prokuratúra tento podnet sťažovateľky vybavila odložením, keďže v postupe prokurátora vojenskej obvodnej prokuratúry ani v postupe vyšetrovateľa nebola zistená nezákonnosť.

Z príloh sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka 5. februára 2012 adresovala krajskej prokuratúre podanie označené ako „*Nesúhlas s vybavením veci Krajskou prokuratúrou Bratislava... pod č. k. 1 Kn 758/11-8 zo dňa 19.1.2012... sťažnosť voči jej vybaveniu.*“. Znamená to, že ochranu označeným právam sťažovateľky bude poskytovať orgán prokuratúry oprávnený o takomto jej podaní rozhodnúť.

Jedným zo základných pojmových znakov sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ako prostriedku ochrany ústavou (alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou) zaručených základných práv alebo slobôd je jej subsidiarita. Zmyslom a účelom tejto zásady je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú (III. ÚS 149/04).

Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Keďže v čase podania sťažnosti ústavnému súdu (6. februára 2012) ešte konanie o podaní sťažovateľky proti spôsobu vybavenia jej podnetu krajskou prokuratúrou vo veci

sp. zn. 1 Kn 758/11 zjavne nebolo právoplatne ukončené, neprichádza do úvahy paralelné uplatnenie právomoci ústavného súdu na poskytnutie ochrany jej označeným právam. Účinné prostriedky nápravy sťažovateľkiných práv teda v čase podania jej sťažnosti ešte neboli vyčerpané tak, ako to vyžaduje § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde. V tejto časti je tak sťažnosť neprípustná.

2.4 Uznesením krajského súdu č. k. 2 Co 348/2011-59 z 2. novembra 2011 bolo zmenené uznesenie Okresného súdu Bratislava I č. k. 8 C 278/2009-24 zo 6. júna 2011 tak, že návrh na nariadenie predbežného opatrenia sa zamietá. V konaní o určení bezpodielového spoluvlastníckeho práva k hnutelným veciam totiž Okresný súd Bratislava I uvedeným predbežným opatrením uložil odporcovi povinnosť odovzdať na užívanie sťažovateľke osobné motorové vozidlo, kľúče a všetky doklady od neho, a to až do rozhodnutia o veci samej.

Krajský súd zmeňujúcim uznesením návrh na nariadenie predbežného opatrenia zamietol, keď dospel k záveru, že v konaní vôbec nebola tvrdená a ani preukázaná naliehavá potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov a taktiež z uznesenia o nariadení predbežného opatrenia nevyplývalo, aké nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy odôvodňuje predbežné opatrenie a či vôbec také nebezpečenstvo existuje. Podľa názoru krajského súdu *„dôvod, že odporca štyri roky užíva sám osobné motorové vozidlo, že celý čas ho navrhovateľka nemá k dispozícii, sám osebe neobstojí; keď aj sama navrhovateľka užíva spoločné auto (ďalšie)“*.

Sťažovateľka nesúhlasí s názorom krajského súdu na naliehavosť potreby dočasnej úpravy a na otázku existencie bezprostredne hroziacej ujmy.

K prieskumu rozhodnutí všeobecných súdov o nariadení predbežných opatrení ústavný súd už uviedol, že rozhodovanie a rozhodnutie o návrhu na predbežné opatrenie v súdnom konaní možno považovať za súčasť základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy. Predpokladom na záver o porušení základných práv a slobôd je však také ich porušenie, ktoré nie je napravitel'né alebo odstránitel'né v činnosti súdu pred začatím konania alebo v konaní o veci samej (§ 74 a nasl., § 102 OSP), resp. ktoré nemožno

napraviť procesnými prostriedkami, ktoré sú obsiahnuté v Občianskom súdnom poriadku v spojitosti s predbežnými opatreniami. Predbežné opatrenie ako zabezpečovací prostriedok v civilnom procese však nemôže sám osebe opodstatniť záver o porušení práva fyzickej osoby alebo právnickej osoby (I. ÚS 46/2000, II. ÚS 37/2000, II. ÚS 81/07).

Z obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu ani z iných skutočností vyplývajúcich zo sťažnosti nemožno vyvodiť, že by sťažovateľka v ďalšom priebehu konania Okresného súdu Bratislava I sp. zn. 8 C 278/2009 nemala možnosť opätovne navrhnúť nariadenie predbežného opatrenia, a to aj s prípadným doplnením skutkových dôvodov takého návrhu. Uvedenú možnosť nevyklučuje ani samotný Občiansky súdny poriadok. Sťažovateľka preto stále disponuje účinným prostriedkom na dočasnú úpravu právnych vzťahov s odporcom v predmetnom konaní. Týmto účinným prostriedkom je opätovný návrh na nariadenie predbežného opatrenia. Iné aspekty základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie sťažovateľka nenamietala. V tejto časti preto ústavný súd odmietol sťažnosť pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

2.5 V upovedomení č. k. IV/1 Gn 820/11-9 zo 17. októbra 2011 generálna prokuratúra uvádza, že posudzovala ďalší opakovaný podnet sťažovateľky, avšak *„vzhľadom k tomu, že podanie je obsahovo totožné ako Vaše predchádzajúce podnety v danej veci, ako i s poukazom na to, že vo vecnej rovine neuvádzate žiadne nové okolnosti, ktoré by už neboli z Vašich predchádzajúcich podnetov známe a odvolávajú sa na poučenie uvedené vo vybavení opakovaného podnetu (§ 34 odsek 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre), Váš ďalší opakovaný podnet bez prijatia opatrení odkladám“*.

Sťažovateľka proti predmetnému upovedomeniu namieta *„odmietanie použitia platnej právnej judikatúry a svojvoľné hodnotenie trestného činu ohovárania, neakceptovanie prísl. ust. Tr. zák. a jeho vysvetliviek o prečine ohovárania, ani výkladu k uvedenému skutku, účelové prehliadanie súvisiacej judikatúry i toho, že ide o jednu z foriem psychického násillia vedeného manželom, pokračovanie v týraní blízkych osôb, v opačnom prípade postupy lekára non lege artis, oznamovanie údajov o zdravotnom stave dotknutej osoby bez jej súhlasu, čo je rovnako trestným činom ale prokurátor GP SR nechce vidieť ani túto formu pre spoločnosť nebezpečného konania a porušovania mojich*

základných ľudských práv, preto sa domnievam, že pokračuje porušovanie tých ust. Tr. zákona, ktoré vypovedajú o spomenutých trestných činoch a ktoré sú účelovo namierené v domácom násilí voči mojej osobe.“

Z príloh sťažnosti ústavný súd zistil, že generálna prokuratúra v tomto prípade vybavovala sťažovateľkinu „*žiadosť o preskúmanie konania a rozhodnutia vedeného pred Generálnou prokuratúrou SR pod č. IV/1 Gn 820/11-4 zo dňa 5.8.2011, pre podozrenie z obchádzania zákona /§ 373 Tr. zák., atd/, alebo iného právneho predpisu, resp. obchádzania judikatúry R 52/1980-II*“. ňou sa sťažovateľka zjavne domáhala odlišného právneho posúdenia skutku spáchaného 3. júna 2008 na pojednávaní Okresného súdu Bratislava I vo veci sp. zn. 1 P 225/2007, ktorým podľa jej názoru „*došlo verejne k účelovo vedeným osočujúcim vyjadreniam manžela na moju adresu*“, a teda k spáchaniu trestného činu ohovárania, prípadne jeho pokusu.

Sťažovateľka nedoručila ústavnému súdu upovedomenie č. k. IV/1 Gn 820/11-4 z 5. augusta 2011 pre účely posúdenia vierohodnosti záverov generálnej prokuratúry uvedených v napadnutom upovedomení zo 17. októbra 2011, a tým aj zistenia, či tu bol dôvod na postup podľa § 34 ods. 2 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov, podľa ktorého ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. ... Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde je totiž práve navrhovateľ povinný predložiť ústavnému súdu okrem iného aj navrhované dôkazy. Argumentácia sťažovateľky prednesená v sťažnosti naznačuje iba jej nesúhlas s právnym posúdením veci prokuratúrou.

Avšak aj v prípade, že by sťažovateľka predložila ústavnému súdu potrebné podklady na posúdenie oprávnenosti postupu, ktorý zvolila generálna prokuratúra, opätovne by platil už citovaný stabilný názor ústavného súdu, podľa ktorého z ustanovení Trestného poriadku nemožno vyvodiť subjektívne právo osoby, ktorá podala trestné oznámenie, na začatie trestného konania. Osobe, ktorá podala trestné oznámenie, nevzniká právo na začatie trestného stíhania. Takéto právo nemožno odvodiť ani z niektorého zo základných práv alebo slobôd podľa druhej hlavy ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 42/00, II. ÚS 238/02, II. ÚS 43/03, III. ÚS 45/03, III. ÚS 198/03).

V tejto časti tak ústavný súd posúdil predloženú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

2.6 Vo vzťahu k namietanému oznámeniu generálnej prokuratúry č. k. IV/1 Gn 1213/11-8 zo 17. októbra 2011 ústavný súd uvádza, že tu nejde o rozhodnutie, prípadne o iný zásah, ktorý by akokoľvek priamo dopadal na právne pomery sťažovateľky. Predmetným oznámením generálna prokuratúra iba sťažovateľku informovala, že vzhľadom na to, že jej podanie z 19. septembra 2011 spolu s jeho doplnením z 27. septembra 2011 posúdila ako nové trestné oznámenie, postúpila ich krajskej prokuratúre. Ide teda vo svojej podstate o administratívny úkon generálnej prokuratúry, ktorý neznamená meritórne vybavenie podaní sťažovateľky. Tie bude povinná vybaviť krajská prokuratúra. Postúpenie podaní sťažovateľky tak nebolo spôsobilé zasiahnuť do jej základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani do jej práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd tak nezistil relevantnú súvislosť medzi oznámením generálnej prokuratúry, resp. jej postúpením sťažovateľkiných podaní krajskej prokuratúre a sťažovateľkinými označenými právami, a preto v tejto časti odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú.

2.7 Napokon sťažovateľka namietala aj upovedomenie krajskej prokuratúry č. k. 1 Kn 214/10-6 zo 14. mája 2010, ktorým táto odložila podnet sťažovateľky proti rozhodnutiu Okresnej prokuratúry Bratislava I č. k. 1 Pn 9315/09-17 z 19. marca 2010 o zamietnutí sťažnosti podanej proti odmietnutiu sťažovateľkinho trestného oznámenia vo veci zneužívania osobných údajov, ku ktorému malo dôjsť falšovaním podpisu sťažovateľkinej dcéry na poistnej zmluve.

Sťažovateľka neuviedla, kedy jej predmetné upovedomenie bolo doručené, z príloh sťažnosti však vyplýva, že 25. mája 2010 toto upovedomenie napadla podaním označeným ako „*Nesúhlas s odložením podnetu zo dňa 14.5.2010 vedeného na Krajskej prokuratúre v BA pod č. k. 1 Kn 214/10-6, sťažnosť voči postupu Krajskej prokuratúry...*“. Je teda zreteľné, že najneskôr 25. mája 2010 sťažovateľka mala vedomosť o spôsobe vybavenia jej podnetu napadnutým upovedomením. Sťažnosť ústavnému súdu podala osobne 6. februára 2012, teda zjavne po uplynutí kogentnej dvojmesačnej lehoty podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. V poslednej časti je preto sťažnosť oneskorene podaná.

2.8 Keďže ústavný súd odmietol sťažnosť ako celok, nepristúpil k odstráneniu nedostatku právneho zastúpenia a nezaoberal sa ani ďalšími sťažovateľkinými návrhmi formulovanými v sťažnostnom petite (finančné zadost'učinenie, náhrada trov konania).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. apríla 2012